

Čajniče: 07.03.2019.god.

Број:01-2/19

КОАЛИЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ РИЈЕКЕ ЈАЊИНЕ

- Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Бања Лука
- Републички завод за заштиту културно–историјског и природног наслеђа, Бања Лука
- Министарство индустрије, енергетике и рударства Бања Лука
- Центар за животну средину, Бања Лука
- Општина Чајниче, Чајниче
- „CREDO INVEST RS“ д.о.о. Бања Лука
- Грађанима општине Чајниче
- Медији

ПРЕДМЕТ: Став у вези намјере градње мини хидроелектране Јањина 2а.

Поштовани, у вези наших сазнања да „CREDO INVEST RS“ д.о.о. Бања Лука има намјеру градње МХЕ "Јањина 2а" инсталисане снаге 0,999 MW, чији је захватни објекат на Марковић Колу а машинска зграда у мјесту Ваљарице које повезује цјевовод кањоном Јањине дужине од око 3000м. Поменути цјевовод пречника око 1м прошао дионицом од 1000 метара кроз заштићено подручје "Парк природе Цицел", у коме пролази кроз посебан геоботанички резерват Орловице режим заштите II степена. Заштићено подручје "Парк природе Цицел" је Влада Републике Српске прогласила заштићеним подручјем на 193. сједници 06.09.2018.године.

Из одлуке Владе Републике Српске, издвајамо члан II став 1. *Основну вриједност подручја Парка природе "Цицел" чини изузетан флористички диверзитет и богатство пејзажа расутих на богатој мрежи геоморфологије и хидрологије;* став 2. *Посебну геолошку вриједност представља узвишење Орловица, односно Орловачке стијене, као и седрене формације у том подручју.*

Такође из члана X поменуте одлуке издвајамо ставове 7.,10.,11. и 12 :

На површини под режимом заштите II степена, забрањују се следеће активности:

- промјена намјене земљишта,
- промјена водног режима,
- обављање дјелатности и предузимање других радњи којима се уништава природа односно угрожавају станишта,
- реконструкција и градња стамбених и помоћних објеката,

Највећи дио водотока ријеке Јањине који се има намјеру зацјевити је природно мријестилиште пастрмке у коме је трајно забрањен риболов.

На поменутом дијелу заштићеног подручја, уз само корито р. Јањине смјештен је спортско рекреативни центар са у оквиру кога је и отворени базен за купање, свео ово без природног тока ријечице Јањине може да иде у заборав.

Посебно истичемо осјетљиви дио узаног кањона ријеке Јањине у коме би се цјевовод морао поставити у корито ријеке, што је недопустива радња и могућност да и неки биолошки минимум воде нестане.

Сматрамо да би градњом и екпоатацијом МХЕ "Јањина 2а" нарушили и уништили биљни и животињски свјет у мјери која је недопустива за ово подручје, што је у супротности са настојањем општине Чајниче да искористи могућностима еко туристичке понуде и унаприједи и развије туризам као област привређивања.

Мале хидроелектране нису друштвено, економски и еколошки оправдане, поред несагледивих еколошких последица које се дешавају у току градње и експлоатације која уништава биљни и животињски свијет, пресушују рјечна корита, нестају подземни извори вода и трајно се мијења изглед околине.

Тренутне добробити за локалну и ширу заједницу од градње мини хидроелектрана не можемо уочити. Поступак њеихове изградње и експлоатације је потпуно у супротности са заштитом природних вриједности и љепота и могућности развоја туризма везаног за природно наслеђе и богатство. Разни лобији прилагођавају прописе, услове и могућности и локације градње, снаге, концесионе накнаде, инвеститорима-концесионарима, тако да се избјегава накнада од произведеног kW која би припала локалној заједници. Ако додамо да се ради се о објектима без посаде са аутоматским управљањем, у току експлоатације нема упослених радника. Наша заједница нема развијену грађевинску оперативу, тако да и у току изградње локално ангажовање буде минимално. Наша држава нема производњу скоро ни једног скупљег елемента који се уграђује у ове објекте, (цијеви, машинска и електро опрема) а обавезе се да даје редовну накнаду кориснику концесије, коју наплати од грађана, као таксу за обновљиве изворе енергије.

Значи имамо двоструко одливање новца у току изградње све што вриједи купи се из иностранства и помажемо привреду западних земаља, утоку експлоатације профит који се сакупља од наших грађана и који је увећан за неповољне, по нас, концесионе услове, износи се у западне земље. Овај потпуно једноставан колонијални однос, коси се са свим моралним нормама а и прописима свјетске заједнице и европске уније.

У нашем условима могуће је провести низ других мјера којим можемо самањити емисију CO₂, направити уштеде енергије и производњу енергије из обновљивих извора и да то буде на користи свим грађанима, локалној заједници уз пуно поштовање и заштиту природног богатства.

Нешто о намјерама „CREDO INVEST RS“ д.о.о. Бања Лука, сву доброту према Чајничу исказао је регистрацијом предузећа у Бања Луци, а према Републици Српској намјештеном инсталисаном снагом од 0,999 MW, да би избјегао дио обавеза уколико пређе 1 MW.

У току градње МХЕ Прелив у Чајничу чији је инвеститор „CREDO INVEST RS“ већ је прекршио више законских прописа као и услова из одобрења, што је за очекивати и у току евентуалне експлоатације.

Ми се надамо Вашем разумјевању и помоћи којом би допринјели бољем стандарду наших грађана, одрживом развоју заједнице, поштовањем прописа и очувањем природних вриједности Републике Српске и овог подручја.

У име чланова удружења и већине грађана обавезјемо се својим потписима да ћемо истрајати и намјери очувања поменутог природног добра.

Удружење грађана ЕКО ЦЕНТАР ЧАЈНИЧЕ Предсједник удружења Његош Тупеша _____	Удружење ПЛАНИНАРА Предсједник удружења _____	Удружење грађана МИ ВОЛИМО ЧАЈНИЧЕ Предсједник удружења _____
---	---	--

Удружење РИБОЛОВАЦА Предсједник удружења _____	Удружење грађана 'Пчелара _____	ШГ ВУЧЕВИЦА ЧАЈНИЧЕ Директор _____
--	------------------------------------	--